

Ἡ Παναγία μητέρα μας (Γέρων Ἰωσήφ Βατοπαιδινός)

[Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Γέρ. Ἰωσήφ Βατοπαιδινός](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Όλα τὰ κτίσματα ἔχουν προσφέρει, τό κάθε ἓνα μέ τή σειρά του, τόν τρόπο τῆς ἐξυπηρετήσεώς τους στό θέμα τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἐκεῖνο δέ πού προσφέρουμε ἐμεῖς, ἀνθρώπινη φύση, ὡς ἀντιπροσφορά γιά τό μέγιστο δῶρο τῆς θείας κενώσεως τοῦ Ἰησοῦ μας, τό κατ' ἐξοχήν τελειότατον τῶν δῶρων, εἶναι ἡ Παναγία μητέρα Του καί μητέρα ὅλων μας.

Ἔτσι ἐδῶ ἔγινε κάτι τό ἀπερίγραπτο. Πῶς εὐρέθη ἡ ἱκανότητα σέ αὐτήν τήν Κόρη, οὕτως ὥστε νά μπορέσει νά ἐξυπηρετήσῃ ἓναν τέτοιο σκοπό, ὅπου ὅλα τὰ ὑπόλοιπα κτίσματα δέν ἦσαν πλέον ἱκανά νά προσφέρουν αὐτό πού ἔλειπε; Ἐάν ὁ ἄνθρωπος δέν εἶχε τήν δυνατότητα νά προσφέρει τήν Παναγία ὡς δῶρο, τότε θά μπορούσε νά πεί κανεῖς ὅτι ἐματαιώνετο τό θέμα τῆς θείας οἰκονομίας. Ἔτσι ἡ

σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐπιστροφή καί ἐπαναφορά τῶν κτισμάτων στήν θέση τους καί ἡ ἀποκατάσταση στήν ἰσορροπία τῆς διεφθαρμένης κτίσεως δέν θά ἐγίνετο.

Αὐτό τό ἐπίτευγμα πού ἡ ἀνθρώπινη φύση κατόρθωσε, εἶναι τό μεγαλύτερο πού ἔγινε καί δέν πρόκειται ποτέ νά ἐπαναληφθεῖ. Διαθέσαμε αὐτό τό μεγάλο δῶρο στό νά κολακεύσουμε, τρόπον τινά, τήν θείαν ἀγάπη καί νά μᾶς πλησιάσει.

Ἄπαξ δοθεῖσα ἡ χαριτωμένη αὐτή Κόρη, ἡ ὁποία τώρα εἶναι ἡ Θεοτόκος, μένει πλέον στό διηνεκές νά ἔχει ἰδιαιτέραν θέση ἔναντι στόν Θεό καί σέ μᾶς. Μέσω τῆς δικῆς της μεσολαβήσεως ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἀπέκτησε τήν ἀνθρώπινη φύση καί ἔγινε ταυτοχρόνως Θεάνθρωπος. Ὅ,τι εἶχε, αὐτή τοῦ τό ἔδωσε ὅλο ἀφοῦ τοῦ πρόσφερε ὀλόκληρη τήν ἀνθρώπινη φύση της. Ἔτσι καί Αὐτός μέ τή σειρά Του τῆς μετέδωσε τήν θέωση, ὅσο μπορεῖ βέβαια νά χωρέσει ἡ ἀνθρώπινη φύση. Διότι νά τήν μεταβάλλει σέ κατά φύσιν Θεόν ἦταν ἀδύνατο. Κατά Χάριν ὅμως τήν ἐθέωσε στό σημεῖο ἐκεῖνο πού κατά τούς θεολόγους τῆς Ἐκκλησίας, νά μήν τῆς λείπει τίποτα.

Μέ τήν προσφορά μας αὐτή κατορθώσαμε καί ἀνεβήκαμε καί ἐμεῖς καί πλησιάσαμε τόν Θεό. διότι ἔχομε ἀπό τήν δική μας φύση πλέον, τέτοιας μορφῆς συγγένεια, μέσω αὐτῆς τῆς Κόρης, πού ἀποκτήσαμε τόν θεανθρωπισμό σέ τέτοιο ἀναφαίρετο καί πλούσιο σημεῖο, ὥστε νά εἴμεθα ὄντως «κληρονόμοι τοῦ Θεοῦ καί συγκληρονόμοι τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ».

Γιά αὐτό καί ἡ ἐκκλησία μας μετά τά Χριστούγεννα πού ἐορτάζει τήν ἐξ αὐτῆς ἄσπορο Γέννηση τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἐορτάζει τήν Σύναξή της. Τήν παρουσιάζει στή θέση τῆς μητρότητος πλέον καί τιμᾷ τήν προσφορά της, πού συνήργησε σάν κανένας ἄλλος στό ὑπέρτατον αὐτό μυστήριο.

Καί κοιτάξτε μέ ποιᾶ σοφία ἡ Θεία Πρόνοια ἀναμόρφωσε τήν «παλαιωθεῖσαν» εἰκόνα! Ὁ διάβολος κατόρθωσε νά πλανέση τό ἕνα ἐκ τῶν δύο ὄντων πού ἐδημιούργησε ὁ Θεός. Ἐπλάνεσε τήν γυναίκα καί τήν ἔκανε ὄργανο ἀπάτης καί ἀφορμή καταστροφῆς. Ἡ Θεία Πρόνοια οἰκονόμησε νά συγκεντρωθεῖ σ' αὐτή τήν ἀγνή Κόρη ὀλόκληρη ἡ ἀρετή τῆς ἀνθρώπινης τελειότητος, οὕτως ὥστε τό ὄργανο τῆς ἀπώλειας καί τῆς ἀπάτης νά γίνει τώρα ὄργανο σωτηρίας καί ἐπιστροφῆς. Καί ὄχι μόνο νά γίνει, ἀλλά νά παραμείνει στόν αἰῶνα. Στήν θέση πού εὐρίσκεται τώρα ἡ Δέσποινά μας Θεοτόκος, θεωθεῖσα πλέον ἀπέκτησε καί ὀλόκληρη τήν μητρότητα, διότι εἶναι ἡ πηγή τῆς πραγματικῆς καί ἀδιαφθόρου μητρότητος. Ἡ πρώτη Εὐα, σάν πρώτη μητέρα, ἀπώλεσε τήν ἀξία τῆς μητρότητος, ἐφ' ὅσον μαζί μέ μᾶς γέννησε καί τόν θάνατο καί μαζί του τήν ἔχθρα, τό μίσος, τήν φθορά, τήν καταστροφή. Δέν εἶχε πλέον προσωπικότητα μητρότητος. Ἡ Δέσποινά μας Θεοτόκος μέ τό ἀδιάφθορον τῆς ἀγνότητός της

όλοκλήρωσε τήν μητρότητα στήν έντέλεια. Όπως στόν Θεό Πατέρα εύρίσκεται όλόκληρος ή πατρική στοργή, ώστε «ούδέ τοϋ ίδιου Υίου νά φεισθῆ», αλλά υπέρ πάντων υμῶν νά παραδώσει Αὐτόν, ἔτσι καί τώρα στά σπλάχνα τῆς Δέσποινας μας Θεοτόκου, τῆς Θεωθείσης αὐτῆς Κόρης, εύρίσκεται ή θέση τῆς τελείας μητρότητος.

Καί τώρα μετά παρρησίας προσερχόμεθα σ' αὐτόν τόν θρόνον τῆς χάριτος τῆς μητρότητος καί σάν υιοί πρός τήν μανούλα μας τήν ίκετεύουμε καί εἶναι ἀδύνατο νά μή μᾶς ἀκούσει. Εἶναι ἀδύνατον. Διότι πῶς γίνεται στήν τελειότητα τῆς μητρότητος νά κλείσουν τά σπλάχνα, ὅταν φωνάζουν καί ζητοῦν τά παιδιά;

Δέν εἶναι δύσκολο νά δανεισθοῦμε ἀπό τήν οἰκογενειακή μας πείρα, ζωντανά παραδείγματα τῆς μητρικῆς ιδιότητος. Ἀντικρίσαμε κάποτε νά μεταβάλλεται ή στοργή καί ή ἀγάπη τῆς μητέρας ἐξ αἰτίας τῆς ἀταξίας καί σκληρότητος τοῦ παιδιοῦ, ώστε νά πάρη τήν θέση τῆς ἀγάπης ή ἀπειλή. Όταν ὅμως τό παιδί πόνεσε, ταπεινώθηκε καί ἔκλαψε, μεταβλήθη ἀμέσως ή ὀργή τῆς μητέρας σέ συμπάθεια καί φίλτρο καί ὅλο τό δυσάρεστο τό ἀντικατέστησε ή μητρική ἀγκάλη. Ἐάν αὐτά υπάρχουν μέσα στήν εὐτελῆ, τήν ἀτελῆ, τήν διαβεβλημένη, τήν ἀσθενῆ ἀνθρώπινη φύση, σέ πόση ἔκταση εύρίσκονται αὐτά μέσα στήν τελειότητα τῆς πνευματικῆς, τῆς θεοπρεποῦς μητρότητος;

Ἐχοντες αὐτήν τήν μητέρα σάν ἐχέγγυο καί ἱσταμένην μεταξύ ἡμῶν καί τοῦ Θεοῦ, ἔχουμε τήν τελεία ἐλπίδα ὅτι καμμιά προσδοκία μας, καμμιά ἐπιθυμία μας ἐν Θεῷ, κανένα αἴτημά μας, αλλά καί καμμιά ἀνάγκη τωρινή καί μέλλουσα εἶναι δυνατόν νά μήν ικανοποιηθοῦν. Διότι ὅταν τρέχουμε στήν μητρικήν της ἀγάπη, δέν μπορεί νά ἀρνηθῆ δέν θέλει νά τό κάνει. Ἀρκεῖ φυσικά ἀπό μέρους μας νά γίνεται ή ἐλάχιστη προσπάθεια, νά στεκώμεθα σάν λογικά ὄντα πάνω στήν βάση τοῦ προορισμοῦ μας. Καί ἔτσι ἔχοντας τήν Δέσποινά μας Θεοτόκο σάν ἐγγύηση, καθ' ὅ,τι ἔγινε ἀφορμή τῆς σωτηρίας μας, λύνουμε κάθε πρόβλημά μας καί στό παρόν καί στό μέλλον.

Ἄρα λοιπόν τί ἀπόκειται σέ μᾶς; Νά ἐρευνήσουμε βαθύτερα τήν υϊκή μας πλέον κατάσταση ἀπέναντί της, νά τήν ἀγαπήσουμε εἰλικρινέστερα, πιστότερα, ὑπολογίζοντες τήν πραγματική της θέση καί νά εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τό θέμα ὄλων μας τῶν προβλημάτων εἶναι ἤδη λελυμένο. Διότι εἶναι μεσίτης μεταξύ ἡμῶν καί τοῦ Υίου της, διότι πλέον γι' αὐτήν ὁ Θεός, ὁ Σωτήρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός, δέν εἶναι Κύριος καί Θεός μόνον, αλλά εἶναι καί ὁ κατά φύσιν Υἱός της. Καί δέν εἶναι δυνατόν, ὅπως ἔχουμε πείρα, νά πλησιάσει ή ἰδανική μητέρα τόν ἰδανικόν υἱόν ζητώντας του κάποια χάρη καί αὐτός νά τῆς ἀρνηθῆ. Αὐτό δέν γίνεται.

Ἐκεῖνο τό ὁποῖο ἀπομένει σέ μᾶς εἶναι νά ἐρεθίσουμε μέσα μας ὅτιδήποτε υπάρχει

έναντι τῆς μητρικῆς τῆς ἀγάπης καί ὁτιδήποτε ἀφορᾷ αὐτό στήν ὑμνολογία τῆς, στήν εὐχαριστία τῆς, στήν δοξολογία τῆς, στήν παράκλησή τῆς, στήν ἐπίκλησή τῆς, ἀκόμα καί σέ κάθε ἄλλο τό ὁποῖον εὐρίσκεται καί ἀρμόζει στόν θεοπρεπῆ χαρακτήρα τῆς.

Αὐτή εἶναι κατάφορτη μέ ὅλες τίς ἀρετές. Ἰδιαίτερα ὅμως περισσεύει ἡ ταπεινοφροσύνη καί ἡ ἀγνότης, γι' αὐτό λέγεται Ἀειπάρθενος. Δέν εἶναι μόνο Ἀειπάρθενος στό ὅτι πράγματι ἦταν Παρθένος καί δέν ἐγνώρισε οὔτε κἄν τήν ἔννοια τοῦ ἀνδρός. Ἀλλά καί μέσα στήν ἀγνοτάτη τῆς ὑπαρξη δέν συνελήφθη ἡ ἁμαρτία οὔτε κατά διάνοιαν. Οὔτε στόν ἀγνό ψυχικό τῆς κόσμο εἰσῆλθε ἡ φθορά καί ἡ ἁμαρτία. Καί ἔτσι ἀκριβῶς εἶναι καί μένει Παναγία καί Ἀειπάρθενος.

Στούς νέους, στούς ἀγάμους, στούς μοναχοῦς, πού τό κέντρο τῆς ιδιότητός τους εἶναι ἡ παρθενία ἀπευθύνομαι. Ὅποιος θέλει νά τήν τιμήσει, ἄς κάνει περισσότερη προσφορά κρατώντας τήν ἀγνότητά του. Νά πῶς δοξάζεται αὐτή.

Τό δεύτερο στοιχεῖο πού τήν χαρακτηρίζει – ἄν καί εἶναι πλήρης ἀπό ἀρετές – εἶναι εἰδικά ἡ ταπεινοφροσύνη. Ὅταν ἦλθε ὁ Ἀρχάγγελος καί τῆς εἶπε καθαρά: «Χαῖρε, Μαρία, εὐρῆκες χάριν ἀπό τόν Θεό καί σύ θά γίνεις μητέρα τοῦ Θεοῦ», δέν ὑπερηφανεύθη καί νά σκεφθῆ «ὥστε λοιπόν ἐγώ θά εἶμαι πλέον μητέρα τοῦ Θεοῦ;» Ἀλλά ἀπάντησε ταπεινά «Ἴδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Ἀρπάζει τήν πρακτική ταπείνωση, ὀνομάζοντας τόν ἑαυτό τῆς «δούλην Κυρίου» καί προσφέρει τήν ἀπόλυτη ὑποταγή, «γένειτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Ἀμέσως τώρα, τί προστάξεις, Κύριέ μου; Ἔτοιμη εἶμαι».

Βλέπετε μέ πιό χειρισμό; Μέ δύο ἀπλές λέξεις, μέ δύο ἀπλές κινήσεις αὐτό τό τρυφερό κοριτσάκι, ὅπως ἦτο τότε, προσέφερε ὅλη τή δύναμη τῆς τελειότητας τῆς ἀρετῆς. Ταπείνωση καί ὑποταγή.

Ὅποιος λοιπόν θέλει νά τιμήσει τήν Πανάχραντό μας Δέσποινα καί νά τήν προκαλέσει νά σκορπίσει πάνω του τήν μητρική τῆς στοργή, θά καλλιεργήσει αὐτές τίς ἀρετές, τήν ταπείνωση καί τήν ὑποταγή.

Καί σεῖς λοιπόν ἐκεῖ πού βρίσκεστε, μπορείτε νά πεῖτε ἕνα δικό τῆς ὕμνο. Ψάλλετε ἕνα τροπάριο δικό τῆς φέρτε στά χεῖλη σας τήν εὐωδία τοῦ ὀνόματός τῆς.

Εἶδατε τί εἶπε μόνη τῆς; Μόλις ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου, ἄρχισε νά προφητεύει γιά τόν ἑαυτό τῆς ὅτι: «Ἴδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί». Αὐτό τῆς φανέρωσε ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού κατοίκησε μέσα τῆς μόνιμα. Τήν ἀνάγκασε νά τό πεῖ. Ἐδανείσθη τά χεῖλη τῆς ἡ ἐνοικοῦσα σέ αὐτήν Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σάν ἕνα μουσουργός πού κινεῖ τίς χορδές γιά νά παραγάγη μέλος. Καί ἄρχισε νά λέει μέσα τῆς ταπεινά: «Ἴδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με

πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός».

Βέβαια μεγαλεῖα! Ἐφ ὅσον κατοίκησε μέσα της ὀλόκληρο τό πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, τί ἄλλο μπορούσε νά γίνει; Μιά ἀκτίνα Χάριτος, μιὰ μόνον ἀκτίνα ἐάν ἐπιλάμψη σέ ὀλόκληρη τήν κτίση, εἶναι ικανή αὐτή καί μόνη νά τήν μεταφέρει σέ θέση θεότητος, κατά Χάριν. Ἐδῶ ὅμως, σ' αὐτήν δέν πῆγε ἀπλῶς ἀκτίνα Χάριτος. Κατοίκησε μέσα της ὀλόκληρο τό πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς.

Αὐτό ἤθελα νά ἐνθυμίσω στήν ἀγάπη σας γιά νά σᾶς κάνω θερμούς καί φλογερούς ἀπέναντι στή δική της ἀγάπη. Διότι ἔχουμε καί ἕνα ζωντανό παράδειγμα, τοῦ ἀείμνηστου μας Γέροντα, πού τόσο πολύ τόν ἀγαποῦσε, γιατί καί αὐτός τήν ἀγάπησε. Μόνο πού ἄκουγε τό ὄνομά της σκιρτοῦσε σά μωρό! Ἀλλά τοῦ ἔδειξε τόσες φορές τήν ἀγάπη της αἰσθητά καί τόν ἀξίωσε νά φύγη τήν ἡμέρα πού καί αὐτή ἔφυγε ἀπό τόν κόσμο αὐτό.

Ἡ Χάρις της καί οἱ πρεσβεῖες της καί πάντων τῶν ἀγίων νά ἐνισχύουν καί μᾶς.

Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr